

Työkyvyn tuen tiimit, kehittäjäverkostot ja hoitoketjut Keski-Suomessa ammattilaisten käytännön työn tukena

Projektityöntekijä Marjo Jokinen, Kestävän kasvun ohjelma
Kliininen asiantuntijasairaanhoitaja, Johanna Kinnunen, tietojohdamisen
kehittämispalvelut

KESKI-SUOMEN

HYVINVOINTIALUE

#hyväarkikaikille

#hyvaks

Menestystekijät

VISIO 2030:

Vahva ja välittävä Suomi – Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023

Missio:

EDISTÄMME
HYVINVOINTIA,
TERVEYTTÄ & TURVALLISUUTTA
KESKI-SUOMESSA VAIKUTTAVASTI
& LAAJALLA YHTEISTYÖLLÄ

- Sosiaali- ja terveysministeriö
- Työ- ja elinkeinoministeriö
- Lainsäädäntö
- Hyvinvointialue
 - Päätöksenteon eri tasot (mm. aluevaltuusto ja hallitus, lautakunnat, jaostot, vaikuttamistoimielimet)
 - Yhteinen strategia
 - Alueellinen hyvinvointisuunnitelma ym.

Arvot:

Kohtaamme
ihmislähtöisesti
ja yhden-
vertaisesti

Toimimme
avoimesti
yhteistyössä

Olemme
luotettavia
ja vastuullisia
– myös tuleville
sukupolville

KESKISUOMALAISTEN
KOKEMUS HYVIN-
VOINNISTA, TERVEYDESTÄ
& TURVALLISUUDESTA
ON MAAN KÄRKEÄ.
HYVINVOINTIALUE
ON VETOVOIMAINEN
ASUKKAILLE,
HENKILÖSTÖLLE JA
YRITYKSILLE

KESKISUOMALAISTEN KOKEMUS
HYVINVOINNISTA, TERVEYDESTÄ &
TURVALLISUUDESTA VAHVISTUU

Kansallinen kuva työkyvyn tuen palvelukokonaisuuksista

Tilanne 11/2023

Työkyvyn tuen palvelukokonaisuudet Suomessa

Työkyvyn tuen palvelukokonaisuuksien rakenne vaihtelee eri alueilla mm. väestöpohjan ja -rakenteen sekä alueen resurssien mukaan.

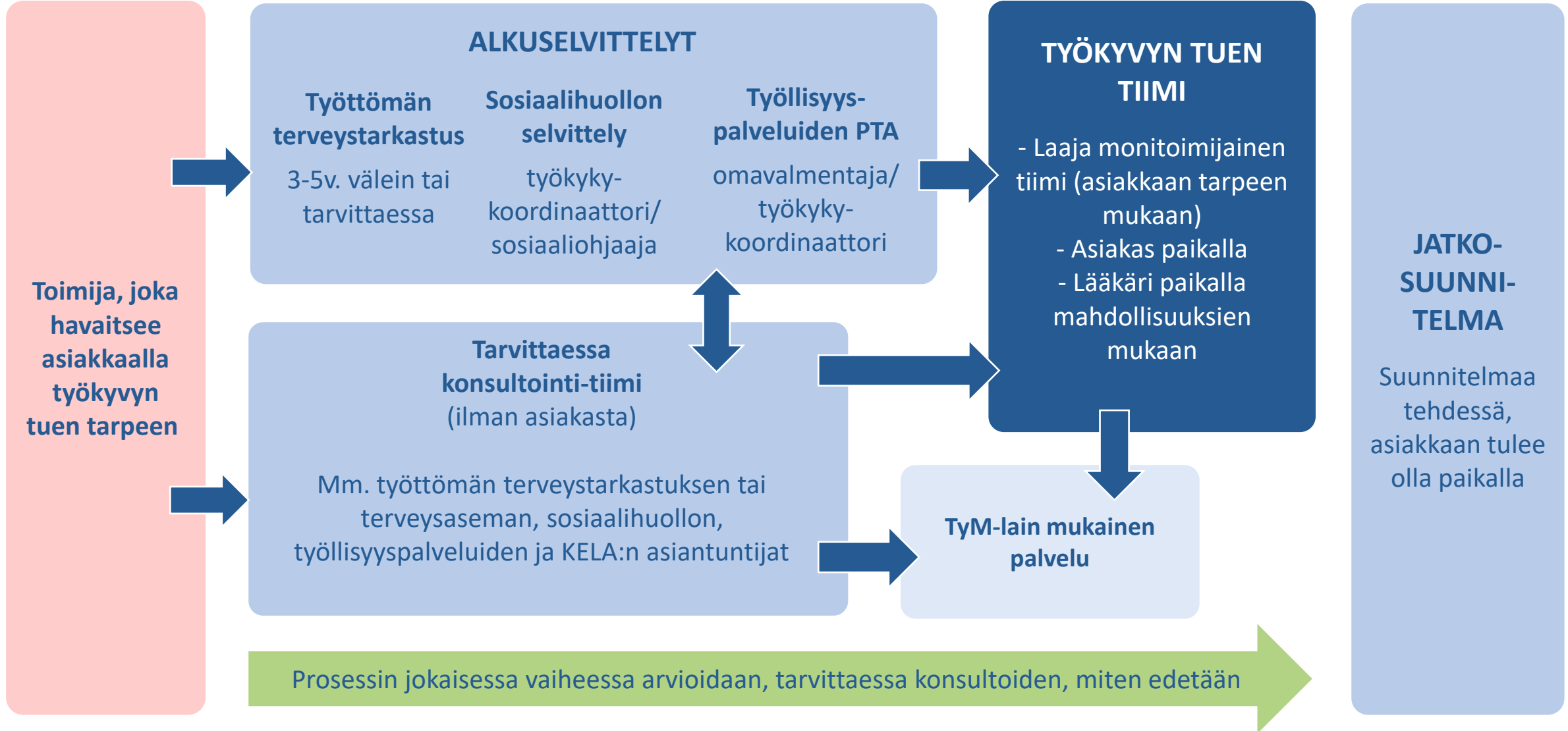
Värien selitteet:

- Kehittäminen on meneillään osana Suomen kestävän kasvun ohjelmaa.
- Hyvinvointialueella toimii koordinoitu ja ja johdettuja työkyvyn tuen palvelukokonaisuuksia, jotka kattavat kokonaan tai lähes kokonaan koko hyvinvointialueen.
- Hyvinvointialueella toimii työkyvyn palvelukokonaisuuksia, tiimejä tai vastaavanlaisia toimintamalleja, mutta ne eivät kata koordinoitusti koko hyvinvointialuetta.
- Kehittämistoimenpiteitä on tehty, mutta toiminta ei ole vielä rakenteissa tai keskustelut ovat vielä kesken.
- Ei ole ollut mukana kansallisissa ohjelmissa.

Karttapohja: ©Tilastokeskus 2022 ja ©Kuntaliitto 2022

Työkyvyn tuen tiimin prosessikuvaus (luonnos)

TYÖKYVYN TUEN TARPEEN TUNNISTAMINEN

- Työelämän ulkopuolella olevat henkilöt, joilla tavoitteena työhön paluu
- Työelämässä olevat, joilla tavoitteena työssä pysyminen
- **Sekä jotain alla olevista haasteista**
 - Terveysteen liittyviä haasteita
 - Etuushylkäyksiä
 - Työkyvyttömyyden kokemus
 - Kokonaistilanne on jumiutunut tai selkiytymätön huolimatta tarjotuista palveluista
 - Poikkeava koulutushistoria, opintojen keskeytyminen
 - Rikkinainen / pätkittäinen työhistoria
 - Sosiaalisen toimintakyvyn haasteita, elämänhallinnan ongelmia (Nuoret!), taloudellisia haasteita
 - Toimeentulotuella / kuntoutustuella oleva asiakas
 - Paljon palveluita käyttävät

ALKUSELVITTELY

- Toimija havaitsee asiakkaalla työkyvyn tuen tarvetta
 - Jos ei ole tehty työttömän terveystarkastusta ja on siihen oikeutettu -> ohjaus työttömän terveystarkastukseen (asiakas voi varata itse ajan tai ammattilainen voi laittaa sen työttömän terveystarkastuksia tekevän hoitajan kirjalle)
 - Jos tarvetta sosiaalihuollon selvittelyille, ohjataan sosiaaliohjaajalle tai työkykykoordinaattorille
 - Työllisyyspalveluiden PTA:n tekee omavalmentaja tai työkykykoordinaattori
- EXT-työkyvyn tuen tiimin teams- kanavalta -> omista kansioista löytyy eri toimijoiden yhteystiedot
- Joku näistä edellä mainituista selvittelyistä tulee olla tehtynä ennen kuin viedään konsultointitiimiin
- Pyydetään asiakkaan suostumus hänen asioiden monialaista selvittelyä varten Kelan Y100-lomakkeella

KONSULTOINTI TIIMI

- Konsultointi tiimi koostuu pääsääntöisesti seuraavista asiantuntijoista:
 - TE-palvelut
 - Kunnan työllisyyspalvelut/kuntakokeilu
 - Kela
 - Sosiaaliohjaaja/työkykykoordinaattori
 - Työttömien terveystarkastuksia tekevä hoitaja tai terveysaseman sairaanhoitaja
- Jokainen konsultointitiimin jäsen voi tuoda tiimiin asiakkaan asian
 - Asiakkaan voi merkitä ennakkoon Excel-taulukoon (löytyy EXT-työkyvyn tuen tiimi teams- kanavalta -> omista kansioista)
- Konsultointi tiimissä käydään joko asiakkaan suostumuksella tai anonymisti asiakkaan asioita ja mietitään miten tilanteessa olisi hyvä edetä
 - Laajempi työkyvyn tuen tiimi
 - Työpari työskentely

TYÖKYVYN TUEN TIIMI

- Työkyvyn tuen tiimissä on aina mukana **ASIAKAS**
- Työkyvyn tuen tiimi koostuu eri toimijoista, **asiakkaan tarpeen mukaisesti**
- Mukana voi olla muun muassa
 - TE-palvelut,
 - kunnan työllisyyspalvelut/kuntakokeilu,
 - Kela,
 - sosiaaliohjaaja/työkykykoordinaattori,
 - työttömien terveystarkastuksia tekevä hoitaja tai terveysaseman sairaanhoitaja,
 - terveysaseman lääkäri,
 - kuntoutuspalvelut,
 - MTP-palvelut,
 - kunnan/kaupungin etsivä nuorisotyö,
 - kunnan/kaupungin kotouttamispalvelut,
 - järjestöjen/yhdistysten edustaja
 - asiakkaan tukihenkilö tai omainen, läheinen
- Työkyvyn tuen tiimissä laaditaan **yhteinen suunnitelma** (suunnitelmapohja löytyy EXT- työkyvyn tuen tiimi teams-kanavalta -> omista kansioista)

Onnistumiset työkyvyn tuen tiimissä

- Nainen, 37 vuotta, taustalla mielenterveysongelmia, päihdetaustaa, ollut työelämässä 18 vuotta, johon sisältynyt ajoittaista työttömyyttä ja opintoja
- Työuran aikana ollut kolme vakavaa työuupumusta, josta johtunut pidemmät sairauslomamat, työttömyys sekä työpaikan vaihdot
- Tullut elämäntilanne kriisi, vuonna 2021, jonka vuoksi työkyky heikentyi ja pitkä sairauslomajakso vakavan masennuksen vuoksi
- Hakeutunut mielenterveyspalveluihin, jota kautta myöhemmin ehdotettu työkyvyn tuen tiimiä. Samalla käynyt psyko-fyysisessä fysioterapiassa
- Otettu mukaan yhteistyöhön sosiaaliohjaaja. Sosiaaliohjaaja ja depressiohoitaja alkoivat järjestämään työkyvyn tuen tiimin tapaamista
- Sairauslomaa oli jäljellä kuukausi ja työkyky alkoi olemaan jo parempi – työkyvyn tuen tiimi kokoontui noin 6kk päästä alkuselvittelyistä
- Työkyvyn tuen tiimi pidettiin helmi-maaliskuun 2023 vaihteessa ja huhtikuun 2023 alussa Kela oli jo järjestänyt TEAK:in
- Seuraavaksi tuli työkokeilu 3 kuukaudeksi, jonka aikana tehtiin palkkatuki sopimus samalle työnantajalle kahdeksi vuodeksi eteenpäin
 - Taustalla tapahtui samanaikaisesti monialaista yhteistyötä: työttömän terveystarkastus, lääkärin vastaanotto (B-lausunto) työllisyyspalveluista omatyöntekijä hoiti palkkatukihakemusta, johon oli tulossa muutoksia. Myös työkykykoordinaattori antoi oman lausuntonsa, joka puolsi palkkatukihakemusta sekä sosiaaliohjaajan jatkuva tuki
- Tällä hetkellä aktiivisesti tekemisissä työllisyyspalveluiden kanssa ja tavannut ammatinvalinta psykologin, jonka seurauksena harkitsee uuteen ammattiin kouluttautumista, mahdollisesti sosiaalialalle
 - Mielenterveyspalveluiden asiakkuus päättynyt

Työkyvyn tuen tiimit

Toiminta käytössä

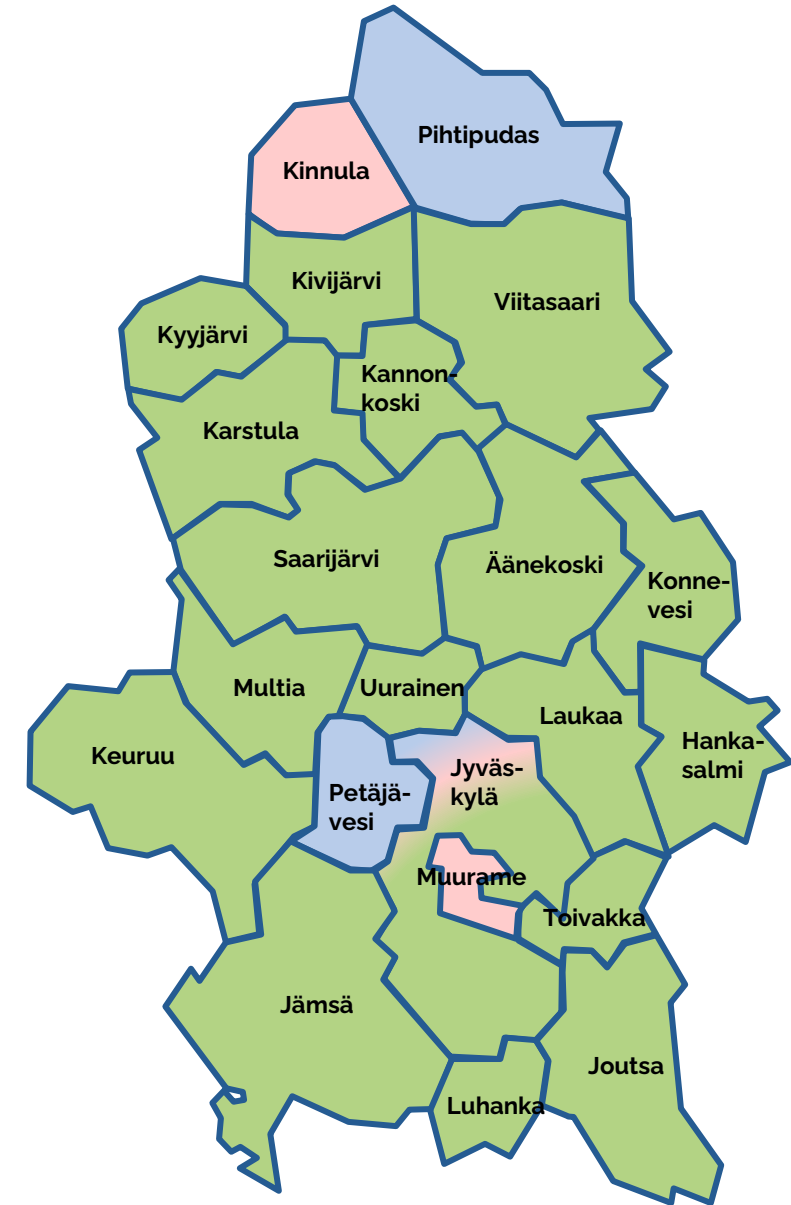
● Jyväskylä: Palokka, Sampoharju, Kyllö

Toiminta suunnitteilla

● Jyväskylä: Nova

Ei vielä käytössä

● Yksityiset palvelun tuottajat; Huhtasuo, Tikkakoski, Korpilahti ja Kinnula

Hoito- ja palveluketjut, toimintamallit ja Sampo-ohjepankki

Hyvaks.fi -
verkkosivut

Tavoitteena

- **Yhteensovittaa ja yhtenäistää** alueelliset palvelut ja hoitokäytännöt
 - Selkeyttää ja yhtenäistää työn- ja vastuunjakoja sekä käytänteitä perustason, erityistason ja muiden toimijoiden välillä
 - Yhtenäistää arviointimenetelmiä
 - Edistää yhteistyötä
 - Parantaa tiedonkulkua
 - Taata yhdenvertaiset ja laadukkaat palvelut oikea-aikaisen tuen ja hoidon saamiseksi
- Keskiössä asiakasryhmien palvelutarpeet ja miten näihin tarpeisiin vastataan
- Työkalu arjen asiakas- ja verkostotyöhön ja perehdytykseen
- Perustuvat Käypä hoito –suositukseen, valtakunnallisiin suosituksiin, paikallisesti sovittuihin käytäntöihin sekä K-S:n hva:n strategiaan
- Integroituvat mm. ammattilaisten työhön, web-sivuille, digihoitopolkuihin, Sampo-ohjepankkiin (ammattilais- ja potilasohjeet), omavalvontasuunnitelmaan, eri palvelualueiden toimintaan, strategiaan jne., jne.

Taustalla monitoimijainen työryhmä

- Palvelujen järjestäjät, palvelujen tuottajat ja ammattilaiset sekä asukkaat ja asiakkaat, kokemusasiantuntijat, järjestöjen edustajat, jne.
- Kansallisella tasolla YTA-alue, THL, toiset hyvinvointialueet

[Asiakas- ja potilasohjeet](#)

[Hoito- ja palveluketju](#)

[Hoitopolut](#)

[Potilasohjevideot- ja animaatiot](#)

Kehittäminen jatkuu – miten tästä eteenpäin hyvinvointialueella?

Kestävän kasvun ohjelma

- Työkyvyn tuen tiimi
- Työttömän terveystarkastusten toimintamalli
- IPS – sijoita ja valmenna -toimintamalli

Työkyvyn tuen kehittäjäverkosto

- Työkyvyn tuen tiimien jäsenten kehittäjäryhmä
 - Seuraava tapaaminen 13.3.25
- Ohjausryhmä
 - Ensimmäinen tapaaminen 27.3

Työkykytyöryhmä

TYÖOTE-yhteistyöfoorumi

Verkotetaan alueelliset ja Itä-Suomen yta-alueen työkyvyn tuen palveluista vastaavat henkilöt

Vahvistetaan alueellista ja Itä-Suomen yta-alueen yhdyspintatyötä

Vahvistetaan osaamista ja asiantuntijuutta

Kehitetään yhdessä työkyvyn tukea hyvällä / Itä-Suomen yta-alueella

Itä-Suomen työryhmä

Mihin työkykyasiat jatkossa sijoittuvat ???

- Tarvitaan
 - Koordinaatiota ja palveluiden yhteensovittamista
 - Keskitettyä osaamista
 - Sitoutuneet ammattilaiset
 - Monitoimijaista yhteistyötä (mm. hyvinvointialueet, alueelliset toimijat, kunnat, palvelutuottajat ja järjestöt)

TE24 -uudistus

- Keski-Suomeen 3 työllisyysaluetta
- Yhteistyö yhdyspinnoilla

Lisätietoa

- [Työpaperi: Työllistymistä ja työkykyä tukevat sosiaali- ja terveyspalvelut hyvinvointialueilla 2024](#)
- [”Täällä ei sanota, että ei kuulu meille” Työkykyohjelman arviointi- ja seurantatutkimuksen loppuraportti](#)
- [Työkyvyn ja työllistymisen tuki hyvinvointialueilla – suositukset toimitamallien käyttöönottoon](#)
- [Työkyvyn tuen järjestäminen hyvinvointialueilla – Pikaopas päättäjille](#)
- [Monialaiset työkyvyn tuen tiimit palveluiden yhteensovittamisessa – Tuloksia Työkykyohjelman arviointi- ja seurantatutkimuksesta](#)
- [Työttömän terveystarkastus ja terveysneuvonta sosiaali- ja terveydenhuollossa – painopisteenä työ-, toimintaja työllistymiskyky](#)
- [Opas työttömän terveystarkastuksen toteuttajalle](#)
- [Kirjaamisopas – työttömän terveystarkastus \(THL\)](#)
- [Sosiaalihuolto työkyvyn tuen palvelukokonaisuudessa \(THL\)](#)

Lisätietoa

- [Työvoimapalvelujen käyttö laskee työttömyyden pitkittyessä, mikä on usein yhteydessä työllistymistä rajoittaviin terveydellisiin haasteisiin - THL](#)
- [Selvityshenkilöt: Toimiva sosiaalihuolto vaatii porrastusta ja vahvaa kansallista sisältöohjausta - Sosiaali- ja terveysministeriö \(stm.fi\)](#)
- [Sosiaalihuolto työkyvyn tuen palvelukokonaisuudessa: Kokonaisvaltaisen tuen puuttuva palanen – THL](#)

Verkko-oppimisaineistot

- [Työkyvyn tuki –oppimateriaali \(TTL\)](#)
 - Verkko-oppimisaineisto, 54 h / 2 op
- [Kelan kuntoutuksen verkkokurssi](#)
 - Verkko-oppimisaineisto / tiivis paketti sote-ammattilaisen työn tueksi
 - Vaatii käyttäjätunnuksen luomisen

IPS-sijoita ja valmenna

- [IPS – Sijoita ja valmenna! -kehittämishanke](#)
- [IPS – Sijoita ja valmenna! -kehittämishankkeen ohjelma \(sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2020:12\)](#)
- [IPS-palvelun periaatteet ja toimintamallikuvaus \(THL\)](#)
- [IPS-aluehankkeiden kuvaukset Innokylässä](#)

Kiitos

www.hyvaks.fi
#hyvaks #hyväarkikaikille